

Nieuwsbrief Nooit Gedacht Merselo

IN DEZE NIEUWSBRIEF

Bestuur	pag. 2	Activiteiten	pag. 3
Beheer	pag. 4	De molenaar vertelt	pag. 5
Uit het archief	pag. 5	Wist u dat?	pag. 6

BESTUUR

Beste lezers,

Het molenseizoen speelt zich deels af vóór de zomer en deels ná de zomer, maar zeker ook midden in de zomer als iedereen vakantie heeft.

Vóór de zomer, in mei, organiseerden we prachtige Molendagen en een zeer geslaagde Dag van de Wind. Hoewel de Dag van de Wind met regen begon, werd het toch een zonnige en feestelijke dag. Met dank aan JUM omdat we konden uitwijken naar hun feesttent, die toevallig dat weekend naast de molen stond. De Handel en Wandeltocht langs 'winkeltjes' in de dorpskern van Merselo was een succes en wordt zeker herhaald.

Tijdens de zomer was het een komen en gaan van bezoekers op de molen. Niet alleen op de zaterdagmiddagen, maar ook op andere momenten. Sommigen maakten een afspraak voor een rondleiding, anderen combineerden een bezoek met een feestje en weer andere kwamen spontaan langs en troffen toevallig één van de molenaars aan die dan al even spontaan gewoon begon te vertellen ...

Nu de zomer achter ons ligt kijken we weer vooruit naar het Monumentenweekend in het tweede weekend van september en naar de Limburgse Molendag op de eerste zondag van oktober. Daarover meer in deze nieuwsbrief.

Vanzelf is mooi weer een belangrijke voorwaarde voor gezellige en drukke dagen. De combinatie van mooi weer en draaiende wieken spreekt immers tot ieders verbeelding en roept gevoelens van romantiek en nostalgie op.

Dus, mooi nazomerweer, daar duimen we voor!

Bestuur Nooit Gedacht

ACTIVITEITEN

Monumentenweekend (12 en 13 september)

Tijdens het Monumentenweekend, met als thema 'kunst en ambacht', zal de molen natuurlijk weer fier draaien. Op zaterdag én op zondag staan de deuren van 11.00 uur tot 17.00 voor jong en oud open. Er zijn beide dagen drie molenaars aanwezig die u alles over de functie, de werking en de historie van deze prachtige stenen beltmolen kunnen vertellen.

Van graan tot brood

Onder het motto 'van graan tot brood' kunt u zien hoe het graan door de molenaars tot meel gemalen wordt. Kinderen kunnen in een handmolen, met kleine molensteentjes, zelf graan malen. Vervolgens laten we zien hoe van het gemalen graan, ambachtelijke broodjes gebakken worden. Daarbij

mogen kinderen - maar ook volwassenen natuurlijk - helpen met kneden en natuurlijk met het opeten van de broodjes. Overigens hebben de molenaars voor kinderen nog een aantal speciale activiteiten in petto die met het molenaarsvak te maken hebben.

Voor wie meer van kunst dan van ambacht houdt is er gelegenheid om een schilderij - onder andere op oud molenzeil - te maken van de molen of van het weidse landschap achter de molen. Molens zijn onlosmakelijk verbonden met de beroemde landschapsschilders uit de Nederlandse geschiedenis. Deze activiteit past dan ook prachtig in het thema van het monumentenweekend.

Uiteraard bent u ook welkom voor een kopje koffie, ambachtelijke appeltaart of een lekkere pannenkoek bereid met boekweitmeel.

Koren op de molen (4 oktober)

De Limburgse Molendag vindt jaarlijks plaats op de eerste zondag van oktober. Ook dit jaar wordt het weer een dag vol muziek met "Koren op de Molen". Er treden zes koren op die steeds een half uur optreden. Tussendoor de optredens

door is er tijd voor een korte rondleiding of een kopje koffie.

Het programma ziet er als volgt uit:

- 11.00 Sing
- 12.00 Close Harmony Group Confetti
- 13.00 Vela Monte
- 14.00 Jointoo
- 15.00 Erato
- 16.00 Liederentafel

Kerst op de molen

Voor het derde jaar op rij is de molen op tweede kerstdag geopend voor bezoekers, die we graag trakteren op een beker warme chocolademelk of een glaasje gluhwein. Leuk om even te combineren met een winterse wandeling. Hoe zal de molen dit jaar versierd worden? Laat dat maar aan onze creatieve vrijwilligers over!

Rondleiding en bezoek

Elke tweede en vierde zaterdagmiddag van de maand is de molen geopend en zijn er molenaars aanwezig. Maakt u liever een afspraak of wilt u met een grote groep de molen bezoeken, dan is dat ook mogelijk. Mail naar onze secretaris, secretaris@molenmerselo.nl, of bel één van onze molenaars om het direct te overleggen en af te spreken:
Helma Michels (0478-546513)
Lambert Michels (0478-546724).

Meelverkoop

Steeds meer mensen bakken met meel dat ambachtelijk gemalen is op de wind en met echte molenstenen. De meest gevraagde soorten zijn op voorraad leverbaar. Ondanks de grote vraag hebben we nog steeds voldoende

speltproducten beschikbaar. Op de website vindt u meer informatie. U kunt meel bestellen, informeren naar de beschikbare meelsoorten en eventueel overleggen over het tijdstip van ophalen via de e-mail: meel@molenmerselo.nl.

Boeken

Kadootje nodig? Of wilt u de molen financieel steunen? Koop een boek!!

De keuken in oorlogstijd

In herdruk genomen ter gelegenheid van de bevrijding 70 jaar geleden. Het boekje kost 9,50 euro.

Leven van de Wind

In 2010 uitgegeven. Het boek vertelt de historie en werking van de Nooit Gedacht, verbonden aan vijf generaties van een molenaarsfamilie. Het boek kost 19,50 euro.

U kunt de boeken kopen tijdens de openingstijden van de molen, maar ook bestellen via boek@molenmerselo.nl. Dit onder vermelding van uw naam en adres en onder gelijktijdige betaling van het bedrag van betreffend boek + 2,40 euro verzendkosten. Betaling naar: NL71 RABO 0133 2102 35 t.n.v. Stichting Nooit Gedacht.

BEHEER

Piekfijn of schone schijn?

De molen staat er piekfijn bij. Inderdaad. Maar schijn bedriegt. Wat niet onmiddellijk zichtbaar is, dat is dat de kap om een ingrijpende opknapbeurt vraagt. Ook het voegwerk van de romp moet deels worden vernieuwd om regeninslag te voorkomen. De offertes

zijn aangevraagd en binnenkort zal het bestuur besluiten aan wie zij de opdracht gunt en wanneer de uitvoering gaat plaatsvinden. Dat zou best nog even kunnen duren, want er is in Nederland maar een beperkt aantal molenmakers en zij hebben momenteel allemaal veel werk onderhanden.

DE MOLENAAR VERTELT

Als vrijwillig molenaar hoef ik niet m'n brood te verdienen met het molenaarsvak. Er zijn geen klanten die op hun bestelling wachten en geen boeren die hun geogste graan komen leveren. Dus: ik kan 's zomers van een heerlijke lange vakantie genieten.

Voor de generaties die vóór mij lagen, was dat heel anders. Juist in juli en augustus was het piekdrukke. De oogst van alle boeren in de omgeving werd naar de molen gebracht om daar gedroogd, gereinigd, tijdelijk opgeslagen en weer verder getransporteerd te worden. Wel zes weken aan één stuk. Van 6 uur 's ochtends tot 12 uur 's avonds werd er echt heel hard gewerkt door papa en de trouwe knechten.

Als kind werkte ik in die periode altijd druk mee. Ik deed het wat kalmer aan dan de volwassenen. Ik hees me pas rond 8 uur in m'n overaljetje. Vaak liep ik dan tot 11 uur 's avonds nog steeds heel ijverig, maar met kleine oogjes rond. Nee, dat was natuurlijk geen kinderarbeid, want "Helma vindt het zo leuk". En dat was ook zo. Ik wilde niks liever. Maar de andere kant was dat ik eigenlijk ook niet gemist kon worden in die dagen. Al was het maar omdat ik toch precies wist wat er moest gebeuren en daarom zelfstandig kon assisteren bij

het lossen van vrachtwagens en karren. Dan kon papa even rustig eten ...

En vakantie? Die hadden we ook hoor! Eind juni. Tijdens de kermisdagen. Dan gingen we drie dagen op rij dagtochtjes maken. U raadt de bestemming misschien al. Goed zo! De molens van de Zaanse Schans, de molens van de Kinderdijk, de molens in het Openluchtmuseum, de molens van bevriende molenaars in de Achterhoek, in de Betuwe, in Zuid Limburg of in Zeeland. En om al te grote protesten in het gezin de kop in te drukken werd dat afgewisseld met af en toe een dierentuin of een uitstapje naar de Efteling of naar Giethoorn ... waar overigens een prachtige molen staat.

Helma

UIT HET ARCHIEF

"De boeren uit Merselo moesten

eeuwenlang met hun graan naar een molen in de regio. Dat was vooral de Bossche molen in Venray, die in 1559 gebouwd werd toen zijn voorganger, waarvan onbekend is wanneer die werd gebouwd, omwaaide. De Bossche molen was een standaardmolen en stond op de Molenkief, op slechts enkele kilometers afstand van Merselo. De molen was in bezit van de kerk. In 1890 werd de Bossche molen afgebroken en herbouwd op een andere locatie, namelijk op de Kemp in Venray.

Vóór 1560 kende Venray nog een standaardmolen, namelijk de Leunsche molen. Ook deze molen was bezit van de kerk. De Leunsche molen brandde af omstreeks 1775. Er werd onmiddellijk daarna een nieuwe molen gebouwd, maar wel een stenen beltmolen, die tot 1918 dienst zou doen. Van de opbrengsten van beide molens moesten de molens zelf, maar ook de Grote Kerk in Venray onderhouden worden. Dat was niet meer mogelijk toen de opbrengsten van de molens eind 19de eeuw drastisch terugliepen. Deze twee molens werden daarom in 1878 –met toestemming van de bisschop van Roermond- aan particulieren verkocht.

Foto naar een tekening van A. Kersten te Holthees

Er waren in de late middeleeuwen ook al verschillende watermolens in de regio Venray. De Lobeek molen gelegen op de Lobeek in het buurtschap Smakt,

was waarschijnlijk de oudste en stamt uit de 14de eeuw. Deze molen maalde vooral voor de Brabantse dorpen Maashees, Holthees en Overloon, omdat daar geen molens waren. Op de Oostrumse beek stonden minimaal twee watermolens, namelijk in Oostrum en in Geijsteren. De watermolen in Geijsteren is nog steeds één van de mooiste watermolens van Limburg.

Pas in de 19de eeuw werden er op grotere schaal stenen graanmolens gebouwd in de omgeving. Dat gebeurde door particulieren. In 1819 werd de molen in Oirlo gebouwd. In 1855 de Sint Petrusmolen in Venray, ook bekend als Gitzelsmolen en later als Stoksmolen, genoemd naar de respectievelijke nieuwe eigenaren. In 1893 werd in Lull bij Oostrum de Anthoniusmolen ofwel de Van Aarsenmolen gebouwd. In 1893 werd de Catharinamolen in Leunen gebouwd. In 1904 werd de Sint Josephmolen in Heide, in coöperatief verband door de plaatselijke boeren, gebouwd.

In 1867 werd in Merselo molen Nooit Gedacht gebouwd. Strategisch gelegen aan de westzijde van Merselo dichtbij de grote hoge akkers - 't veld - en goed op de wind."

Hoe het de Nooit Gedacht verder is vergaan leest u In het boek "Leven van de Wind" dat te koop is en waarvan de opbrengst voor het onderhoud van de molen is.

WIST U DAT?

Als u de geschiedenis van de Venrayse molens wilt herbeleven, dan kunt u dat per fiets doen door de Venrayse Molenfietsroute te rijden. De

routebeschrijving vindt u op www.molenmerselo.nl (ook downloaden van gps-route is mogelijk). De routebeschrijvingen met een toelichting op alle bestaande en verloren molens zijn ook op papier verkrijgbaar.

Wist u dat al enkele jaren op rij Wist u dat al in januari van dit jaar het molenaarsvak door het Nederlands Centrum voor Volkscultuur als 'Immaterieel Cultureel Erfgoed' is uitgeroepen.

Wist u dat de laatste van de drie internationale lange-afstand-fietstochten die bij de molen vertrokken dit voorjaar als eindpunt Modena in Italië had?

Wist u dat groenten en fruit uit de tuin rondom de molen verkocht worden als jam, marmelade of chutney en dat de opbrengst voor het onderhoud van de molen is?

Wist u dat de Venrayse molenfietsroute één van de mooiste fietsroutes in de regio is?

Wist u dat we met een gulle gever in gesprek zijn over het plaatsen van een traditionele houtoven, zodat het hele proces "van graan tot brood" doorlopen kan worden?

Wist u dat er een extra molensteen is aangeschaft en dat we tijdens de Monumentendagen het ambacht van "molenstenen scherp" laten zien?

Wist u dat we kinderfeestjes met een educatief accent voor u organiseren op de molen?

Wist u dat onze stoere molen heel veel lieve vrienden zoekt om samen oud te worden?

<http://molenmerselo.nl/AANMELDING%20EN%20MACHTIGING.pdf>

STICHTING NOOIT GEDACHT

Bestuur

Voorzitter	Reinier Blaauw
Secretaris	Nellie Jacobs
Penningmeester	Harrie Derks
Bestuurslid Activiteiten	Teja Michels
Bestuurslid Beheer	Gerrit Kateman

Adviseurs

Helma Michels	Windmolenaar
Jan Loonen	Wethouder in Venray

Redactie:

	Teja Michels
	Pieter Weerts

nieuwsbrief@molenmerselo.nl

ONZE SPECIALE SPONSOREN EN SUBSIDIEVERSTREKKERS

Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap